

Schmidl Ferenc Építészeti díj 2015.

Szakál Csaba

Laudáció

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014 évben – az Ybl bicentenárium évében – Schmidl Ferenc építészeti díjat alapított. Tette ezt nagy szülőtte – Ybl Miklós – előtti tisztelgés céljából, valamint a díj névadója Schmidl Ferenc építész Székesfehérváron, illetve Székesfehérvárért végzett máig ható – a város falain túlmutató – építészeti, főépítész munkásságának elismeréseként. A díj célja az, hogy a város közössége kifejezze a megbecsülését azoknak az építészeknek, akik munkásságukkal hozzájárulnak Székesfehérvár építészeti kultúrájának magas színvonalú fenntartásához, illetve fejlődéséhez. Akik művészi érzékenységükkel és mérnöki pontosságukkal az adott kor szellemében – mégis az ezredéves hagyományokba oltva – végzik építőművészi tevékenységüket. Schmidl Ferenc alapelve volt, hogy az építészetben nem a stílus, hanem a minőség az elsődleges. A Schmidl Ferenc Építészeti Díj adományozásának is egyik legfontosabb értékmérője a minőség, az épített környezet minőségi alakítása.

2015 évben Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése fenti alapelv következetes képviselőjének: Szakál Csaba építésznek adományozza a Schmidl Ferenc Építészeti Díjat, aki a várkörúti Fehérvár Travel irodaház mértéktartó építészeti megformálásával, valamint annak magas színvonalú – részleteiben is elmélyült – megvalósításával alkotott kimagaslót.

A Várkörút Székesfehérvár eddigi legelőremutatóbb építészeti korszakának, az 1930-as éveknek az eredménye. A befedett várások nyomvonalán megnyitott ligetes-fás utca polgári eleganciája vonzotta az igényes építetöket és a kiváló építészeket, akik magas színvonalú térfalakat alkottak az utca mindkét oldalán. Schmidl Ferenc és társa Molnár Tibor építészek saját háza, a Szent István múzeum bővítése, a „Vasalóház”, valamint a Hübner Tibor által tervezett volt Alba Mozi mind-mind a városrész felemelkedésének zálogai. De a hatvanas, hetvenes években is születtek kiváló építészeti alkotások az utcában: pl. a tavalyi évben posztumusz Schmidl – díjjal kitüntetett Pordán Horváth Ferenc alkotása: a Brunszvik óvoda is ezek közé tartozik. A világháború után, a motorizáció előre törésével azonban az eredetileg két fasorral is felöltöztetett – promenád hatású – utca elvesztette fasorait és ezzel varázsát is. Négysávós, zajos külvárosias utcává vált, melyben évtizedekig tátongtak a háború sebhelyei: a beépítetlen foghíjak. Ilyen hely volt a Fal köz is, amely a Szakál Csaba által tervezett épülettel begyógyítva vált méltóvá mind az elődök munkásságához, mind a néhány hónapja átadott „Új Belváros – Várkörút rehabilitációja” önkormányzati projekthez. Tér és térfal – a Várkörút és a Fal közti foghíj – egyszerre újult meg a hagyomány és a korszerűség jegyében, visszaállítva a terület csendesebb, barátságosabb, régi képét.

Szakál Csaba a 90-es évek elején diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetem Építészettörténeti tanszékén, Virág Csaba kétszeres Ybl-díjas építész tanítványaként. Székesfehérvárhoz való hűségét jól jelzi, hogy diplomaterve a fehérvári Vízialom Múzeum, serfőzőház és fogadó műemléki rekonstrukciós és revitalizációs terve volt. Friss diplomásként kezdett dolgozni Székesfehérváron: 1991-94-ig a Mérnök Kft.-ben építészként, majd 1994 és 1997 között önálló építészként több neves budapesti építészmuhely országosan is jelentős munkáiban vett részt. Példaként említhető a Graphisoft Park, vagy a bécsi Collegium Hungaricum – Magyar Kulturális Intézet – rekonstrukciója. 1997-ben Székesfehérváron alapította meg saját tervezőirodáját, az ArchiCom Építész Stúdió-t, amelyben azóta is folyamatosan alkot. Fehérvári elkötelezettsége példaértékű, legjelentősebb művei Székesfehérváron épültek, amellet, hogy az ország számos pontján is állnak épületei.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2014-ben megépült Fehérvár Travel utazási iroda, könyvesbolt és passzázs épületének építészeti minősége alapján, Székesfehérvár épített környezetének magas színvonalú alakításáért, valamint a város építészeti kultúrájának ápolása terén végzett példaértékű építészeti alkotó tevékenysége elismeréseként Schmidl Ferenc Építészeti Díjat adományoz

Szakál Csaba építész tervezőnek.